

Nærmeste pårørendes rett til medvirkning, informasjon og klage

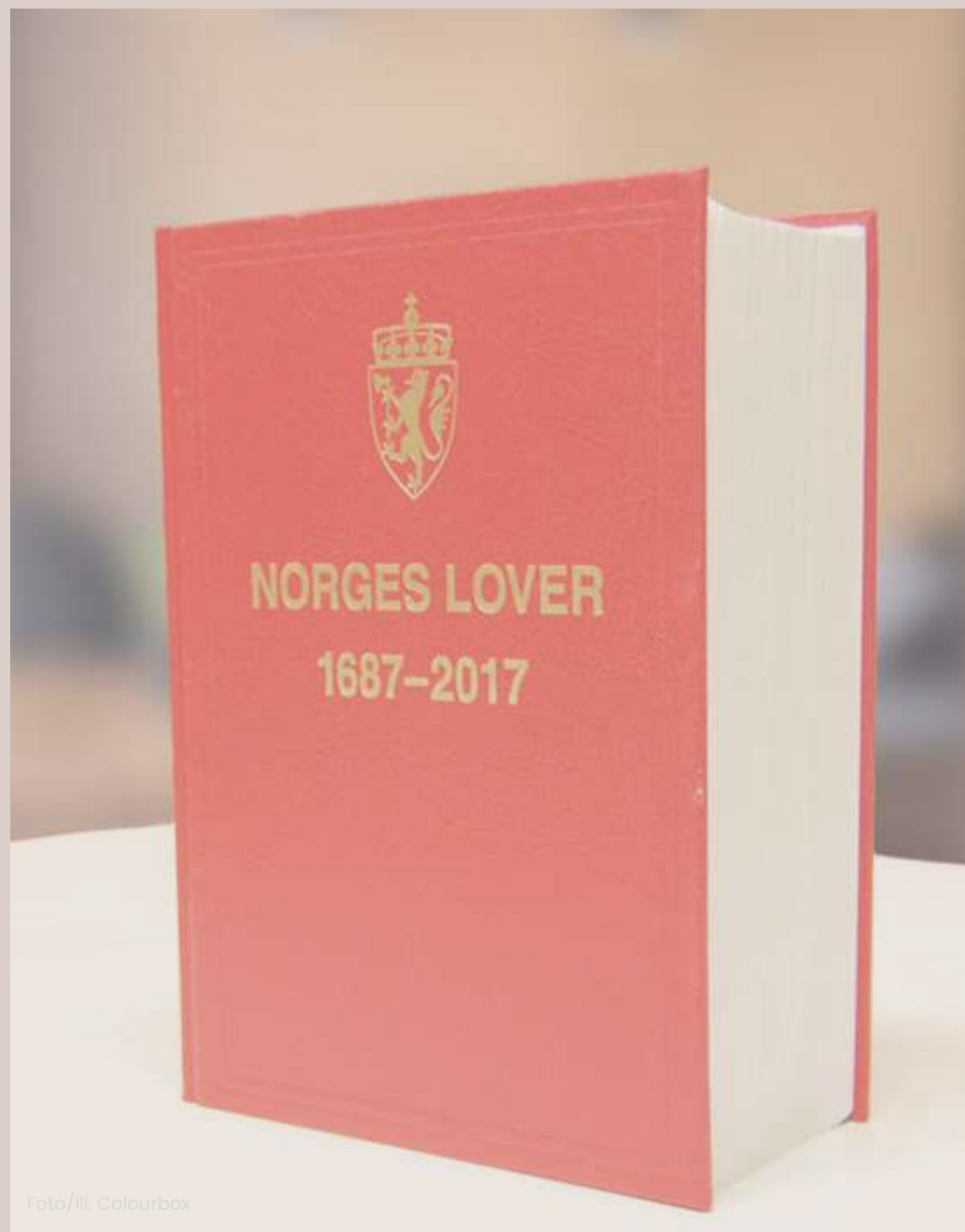
v/ Pasient- og brukerombud Marit Alver-Jacobsen
og seniorrådgiver Ina C. Galaen
(Pasient- og brukerombudet i Innlandet)

Nærmeste pårørendes rettigheter

Sentrale rettigheter

- Informasjon
- Medvirkning
- Klagerett (?)

*Pasient-og brukerrettighetsloven
§§ 3-1 til 3-4 og 7-2, 7-4*

Hvem er «nærmeste pårørende»?

To alternativer

- A. Den som pasient/bruker **oppgir**
- B. Den som i størst utstrekning har **varig og løpende kontakt**
...med utgangspunkt i lovens rekkefølge

Formål: ivareta pasientens interesser

Pasient-og brukerrettighetsloven § 1-3 b

Rett til medvirkning

Gjelder ved

- Utforming og gjennomføring av tjenester
- Valg av tjenesteform, undersøkelses- og behandlingsmetode

Sentralt

- Pasienten i fokus
- Informasjon skal tilpasses

Pasient- og brukerrettighetsloven § 3-1 (3)

Rett til medvirkning

Gjelder ved

- Utforming og gjennomføring av tjenester
- Valg av tjenesteform, undersøkelses- og behandlingsmetode

Sentralt

- Pasienten i fokus
- Informasjon skal tilpasses

Pasient- og brukerrettighetsloven § 3-1 (3)

Rett til informasjon

Gjelder når pasient/bruker

- Samtykker
- Ikke samtykkekompetent
- ...eller når «forholdene tilsier det»

Sentral informasjon

- Helsetilstand og helsehjelp
- Diagnose og behandlingsutsikter

Pasient- og brukerrettighetsloven § 3-3, jf. § 3-2

Nærmeste pårørendes klagerett

- Mangelfull oppfyllelse av selvstendige rettigheter
- Tilsynsanmodning
- **På vegne av pasient som ikke kan utøve egen klagerett (?)**

Pbrl. § 7-2, § 7-4

Nærmeste pårørendes klagerett etter Pbrl. § 7-2

(1) **Pasient eller bruker eller dennes representant** som mener at bestemmelsene i kapittel 2 med unntak av § 2-4 a, kapitlene 3 og 4, samt § 5-1, § 6-2 og § 6-3 er brutt, **kan klage til statsforvalteren**. Nasjonalt klageorgan for helsetjenesten er klageinstans for enkeltvedtak etter § 2-4 a. Klagen sendes til den som har truffet enkeltvedtaket eller avgjørelsen.

(2) Første ledd gjelder tilsvarende for andre som mener de ikke har fått sine selvstendige rettigheter etter kapitlene 3 til 6 oppfylt.

(3) Pasientens eller brukerens **representant** etter første ledd **er den som har fullmakt til å klage på pasientens eller brukerens vegne**, eller som har samtykkekompetanse etter kapittel 4. Fullmektig som ikke er advokat, skal legge frem skriftlig fullmakt.

Over 18 år

Mangler samtykkekompetanse

ingen fullmakt

Over 18 år

Mangler samtykkekompetanse

ingen fullmakt

SNEVER LOVFORTOLKNING

**TAP AV KLAGERETT = TRUER
RETTSSIKKERHETEN**

Over 18 år

ingen fullmakt

Mangler samtykkekompetanse

SNEVER LOVFORTOLKNING

TAP AV KLAGERETT = TRUER RETTSSIKKERHETEN

- Lovens formål
- Lovtolkning H-dir (23.11.2016)
- Lovkommentar – Syse (2015)
- Lovkommentar – Karnov (2023)

- Reelle hensyn – pasientens rettsikkerhet ved tap av reell klagerett
- Reelle hensyn – grunnlaget for å gi rettigheter til nærmeste pårørende

Over 18 år

ingen fullmakt

Mangler samtykkekompetanse

SNEVER LOVFORTOLKNING

- Bestemmelsens ordlyd, lovens system, feks § 7-4, forarbeider (Ot. prp.nr. 12 (1998-1999))
- HOD fortolkning (2011)
- Uttalelse fra HOD (brev 23.6.2017)
- Reelle hensyn – konflikt mellom pårørendes & pasients interesse
- Vergemålsinstituttet
- Omgjøring etter Fvl. § 35

TAP AV KLAGERETT = TRUER RETTSSIKKERHETEN

- Lovens formål
- Lovtolkning H-dir (23.11.2016)
- Lovkommentar – Syse (2015)
- Lovkommentar – Karnov (2023)
- Reelle hensyn – pasientens rettsikkerhet ved tap av reell klagerett
- Reelle hensyn – grunnlaget for å gi rettigheter til nærmeste pårørende

Oppsummert

- Å lytte til pårørende er viktig
- Søk bistand ved kompliserte saker
- Formålet med lovverket er å sikre at pasientens interesser og rettigheter er ivaretatt

Ring oss på:

62 55 14 90

Kontaktinformasjon til våre lokalkontor:

pasientogbrukerombudet.no

Pasient- og brukerombudet

Agenda

- Pasienthistorie
- Hvem er "nærmeste pårørende"?
- Sentrale rettigheter for nærmeste pårørende
- **Rettsstilstand – nærmeste pårørendes klageadgang**
- Oppsummering

Pasient- og brukerombudet